

MUDr. Jarmily Laštovkové,

studentky doktorského studia 2. LF UK Praha

**Úloha zobrazovacích metod a intervencí radiologie v programu
transplantace jater: transarteriální chemoembolizace hepatocelulárního
karcinomu a terapie cévních a biliárních komplikací po ortotopické
transplantaci jater**

Podkládaná disertační práce je po krátkém úvodu a stanovení cíle obsahově rozdělena do tří částí. Je psaná přehledně, s minimálním počtem chyb. Obrazová dokumentace odpovídá potřebám textu. Grafická úprava práce je jednotná a pečlivá. Text je srozumitelný, tená je provázena problematikou logicky, v souvislostech, bez nekdy vídaných technických nepřesností.

A) **Zvolené téma** považuji za velmi aktuální. Význam zobrazovacích metod a metod intervencí radiologie v péči o pacienty, kteří jsou závažně postiženi do transplantace jater, výrazně vzrostl a stále roste ruku v ruce s rozvojem těchto technologií. Vzhledem k omezenému počtu center a nemocných indikovaných k transplantaci jater se jedná, a to i v mezinárodním kontextu, o významnou práci, která zpracovává velmi fundovaně a kvalitně ojedinělý a pečlivě sledovaný soubor nemocných.

B) **Zvolené metody zpracování.**

Práce má tři části:

V první části jsou analyzovány výsledky transarteriální chemoembolizace skupiny 25 pacientů s diagnózou hepatocelulárního karcinomu zařazených na čekací listinu k transplantaci jater. Jsou rovněž srovnávány různé technické varianty transarteriální chemoembolizace. Toto srovnání je možné považovat za zcela zásadní přitom, že bylo provedeno na základě histopatologické analýzy explantátu po chemoembolizaci a ne na podkladě zobrazovacích metod.

Ve druhé části je provedena analýza souboru 30 nemocných s biliárními komplikacemi ve smyslu stenózy žlučových cest po ortotopické transplantaci jater. Vzhledem k obecně malému počtu nemocných v souborech hodnotících léčbu benigních stenóz žlučových cest a již po spojkových operacích bez i po transplantaci jater, je zhodnocení takového souboru z vědeckého hlediska významné.

Třetí část práce zpracovává výsledky transiluminální léčby tepny štípů 20 pacientů a dokládá je na statisticky významném poklesu hodnot jaterních enzymů. V této části textu jsem shledal drobnou nepřesnost v počtu nemocných léčených pro anastomotickou stenózu. Že se jedná pouze o překlep, vyplývá z tabulky doplňující text.

Všechny tři části souboru jsou retrospektivní analýzou. Autorka využila správným způsobem obvyklých statistických metod. Diskuse je dostatečně fundovaná. Tímto

autorka ukazuje, že je schopna v decké práci. V záv ru pak autorka stručně shrnuje výsledky diserta ní práce a tím odpovídá jasn ě na cíl práce.

C) Výsledky práce a nové poznatky.

Výsledky analýz soubor ů jsou zpracovány a diskutovány v jednotlivých kapitolách a p ináš í zcela jist ě významné poznatky, což vyplývá i z výjime nosti soubor ů. Analýza souboru pacient ů se stenózou tepny št pu p ináš í významnou informací, a to že na rozdíl od perkutánní transluminální angioplastiky provád ěné u b ěžné populace nej ast ji pro aterosklerotické zm ěny, má PTA s ev. implantací stentu velmi p íznivý dlouhodobý efekt. Rovn ěž statisticky podložený d ěkaz, že prostá dilatace stenózy žlu ových cest dopln ěná dlouhodobou zevn ě-vnit ní drenáží u pacient ů po ortotopické transplantaci jater je z dlouhodobého hlediska efektivní, je zásadní. Nezanedbatelnou v deckou informaci je ov ění vhodnosti použití perfúzního manometrického testu ke stanovení bezprost edního efektu perkutánní lé by. Zcela zásadní je srovnání efektu velikosti emboliza ní ěstic použitých pro chemoembolizaci, což vyplývá ze zcela specifické situace, že všechny takto ošet ěné léze byly v rámci transplantace explantovány a mohly být kompletn ě histopatologicky vyšet eny.

Na autorku mám tyto dotazy:

1. Z literatury vyplývá, že chemoembolizace pomocí sm ěsi cytostatika a olejové kontrastní látky Lipiodolu (c-TACE) má menší efekt než chemoembolizace pomocí cytostatika navázaného na emboliza ní ěstice (DEB TACE). Ve vlastní diserta ní práci však p ím ě statistické srovnání efektu c-TACE a DEB TACE není zmín ěno. Bylo toto srovnání provedeno?
2. V záv ru té ěsti diserta ní práce týkající se perkutánní lé by biliárních komplikací po ortotopické transplantaci jater není zmín ěno srovnání efektu lé by anastomotických a neanastomotických stenóz. Lze z vlastních autor iných výsledk ů souboru pacient ů lé ených pro biliární stenózu usuzovat, že ob ě skupiny nemocných mají stejnou pravd podobnost dobrého klinického efektu, i jedna z nich má pravd podobnost horší?
3. Je možné ze zkušeností autorky doporu ět k ěšení stenózy tepny št pu implantaci stentu jen p í selhání PTA, nebo je vhodn ější primoimplantace stentu, pokud to morfologické podmínky dovolí? Je možné doporu ět ur ěitý typ stentu?

P edkládaná práce MUDr. Jarmily Laštovi kové spl ůje podmínky kladené na diserta ní práci. Autorka v diserta ní práci prokázala schopnost v decké práci. Proto doporu ěuji práci k obhajob ě a navrhuji, aby byl na základ ě úsp ěšné obhajoby MUDr. Jarmile Laštovi kové ud ělen akademický titul doktor ve zkr atce Ph.D. dle § 47 Zákona o vysokých školách . 111/98 Sb.

V Olomouci 12. 3. 2013

prof. MUDr. Martin Köcher, Ph.D.
Radiologická klinika FN a LF UP
775 20 Olomouc
tel.: 588442725
email: martin.kocher@seznam.cz